

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Motto: *Družina plná spokojených dětí*

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola Jiříkov, příspěvková organizace, okres Děčín

Údaje o škole:

Adresa školy:

Moskevská 740, 407 53 Jiříkov

Ředitel školy:

Mgr. Miroslava Kubešová

Vedoucí učitelky:

1. stupeň: Mgr. Kateřina Sladká

2. stupeň: pí Šárka Kontárová

Zřizovatel:

Město Jiříkov, okres Děčín

Náměstí 464, 407 53 Jiříkov

IČO: 00 261 424

telefon: 412 338 111

fax: 412 338 255

www.jirikov.cz

mesto@jirikov.cz

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Doležalová Lenka – I. stupeň

Mgr. Miroslava Kubešová – II. stupeň

Kontakty:

telefon: 412 338 368

mobil: +420 605 873 178

web: www.zsjirikov.cz

e-mail: zsjirikov@zsjirikov.cz

IČO: 70 698 490

IZO: 102 065 179

RED-IZO: 600076491

Platnost dokumentu:

Od 31. 8. 2012

Základní škola Jiříkov,
okres Děčín
-příspěvková organizace
Sídlo: Moskevská 740, 407 53 Jiříkov
IČO: 706 98 490

1

Mgr. Miroslava Kubešová

Mgr. Miroslava Kubešová
ředitelka školy

Úvod

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č.74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit s oblasti vzdělávací odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Školní družina umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je umístěna v budově školy. Má 2 oddělení. Kapacita školní družiny je **60** dětí. Školní družina funguje ve dnech školního vyučování. Provoz ranní družiny je od 6:00-7:40. Odpolední družina je od 11:40 – 16:00 hod. Školní družina zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním nebo odpoledne před odchodem domů. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou. Časové rozvržení a uspořádání činností ŠD se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte. Vychovatelka působí na žáky v době zvýšené únavy. V této době se projevuje velká potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Těmto požadavkům se snažíme přizpůsobit režim dne v družině. V době vedlejších a hlavních prázdnin je vždy po dohodě se zřizovatelem školní družina v běžném provozu. Záleží na počtu přihlášených žáků.

Při každodenních činnostech máme možnost využívat vlastní prostory. Prostory družiny jsou zařízené jako herny. V každém oddělení je část místnosti pokryta kobercem. Zde děti odpočívají při četbě a hrají si se stavebnicemi. V další části je umístěn větší stůl a židle, kde se žáci mohou věnovat zájmovým a rukodělným aktivitám. Všechna oddělení jsou vybavena stolními a společenskými hrami, různými stavebnicemi, televizorem s přehrávačem DVD, knihami a dětskými časopisy. V případě příznivého počasí využíváme hřiště v blízkosti školy. V odpoledních hodinách je k dispozici minimálně dvakrát týdně tělocvična.

3. INTEGROVANÉ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Činnost ŠD navazuje na vzdělávání a získávání souhrnu znalostí, schopností a praktických dovedností tzv. kompetencí, které prolínají všemi činnostmi.

Jsou to tyto kompetence:

1. k učení
2. k řešení problémů
3. komunikativní
4. sociální a interpersonální
5. občanské
6. pracovní

4. FORMY A OBSAHY ČINNOSTÍ VE ŠD

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení, ale také zájmových útvarů „Děti a míč“ a „Tvořeníčko“. Pořádá příležitostné akce, kterých se mohou zúčastnit i ostatní žáci školy. V průběhu dne nabízí spontánní a klidové aktivity. Umožňuje též přípravu na vyučování. Nejedná se o psaní úkolů, ale o získávání poznatků prostřednictvím didaktických her.

5. DENNÍ SKLADBA ČINNOSTÍ

6:00 – 7:40 hod.

- před vyučováním – zařazujeme klidné a nenáročné hry odpočinkového zaměření, které probíhají individuální formou. Žáci mohou do družiny docházet během celého ranního provozu.

11:40 (12:35) – 13:30 hod.

- po ukončení vyučování - hygiena, oběd
- odpočinkové činnosti - jsou to klidové aktivity na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil

13:30 – 14:30 hod.

- zájmové činnosti - umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností
- rekreační činnosti - slouží k regeneraci sil při pohybových aktivitách a pobytu venku

14:30- 16:00 hod.

- svačina
- příprava na vyučování – procvičování učiva formou didaktických her, práce s knihou, časopisem. Oblíbené mezi dětmi jsou různé hádanky, kvízy, testy a jazykolamy.

6. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Počet vychovatelek – 2 – plně kvalifikované

Všechny vychovatelky mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají. Chovají se a jednají v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině. Vychovatelka je iniciátorkou a průvodcem dětí při činnostech, které motivuje, navozuje a přímo nebo nepřímo řídí a hodnotí. Podněcuje přirozenou zvědavost dětí, chuť objevovat a odvahu projevit se, ukázat co všechno dítě zvládne. Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a jsou dětem

vhodným vzorem. Chrání soukromí rodiny svých žáků, zachovávají patřičnou mlčenlivost ve vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně a diskrétně.

7. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Za pobyt dítěte ve školní družině se vybírá měsíční poplatek k nákupu výtvarných a pracovních potřeb pro zájmovou činnost a částečně na provozní náklady ŠD. K dalšímu vybavení ŠD slouží sponzorské dary – příspěvky rodičů. Výzdoba je často aktualizována podle programových bloků. Děti jsou vedeny k šetrnému zacházení her, hraček, sportovního náčiní aj. pomůcek.

8. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ

Je vymezena pravidly stanovenými vnitřním řádem školní družiny. Žáci jsou na začátku i v průběhu školního roku seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností a jsou soustavně poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, ale i v době prázdnin, při sezonních činnostech a sportech.

9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ

Přihlašování a odhlašování žáků do školní družiny je prováděno na základě písemné žádosti rodičů žáka. Rodiče při zápisu vyplní zápisní lístek, ve kterém sdělí příchody a odchody dítěte. Odchytky v docházce sdělí rodiče vychovatelce písemně. Při zápisu do školní družiny jsou zákonní zástupci žáka prokazatelně seznámeni s Vnitřním řádem školní družiny.

10. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Těmto žákům bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců bude ŠD nabízet další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

11. DÉLKA, ČASOVÝ PLÁN, OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Plán je zpracován pro tříletý cyklus docházky. Skládá se z témat, z kterých si vychovatelky vybírají a sestavují činnosti pro různé věkové skupiny.

12. TÉMATICKÉ CELKY

Měsíc	rozvíjené	Číslo kompetence
Září/Moje škola, družina (město)		
Naše škola a školní družina		
-	<i>procházíme školou, seznamujeme se s prostředím školy, povídání s ředitelem školy na téma Jak se řídí škola</i>	
-	<i>vysvětlujeme pravidla chování, seznamujeme se navzájem</i>	
		1,3,4
Cesta do školy		
-	<i>povídáme si o cestě do školy a domů</i>	
-	<i>ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy</i>	
-	<i>zajímáme se o dopravní značky v našem okolí</i>	
-	<i>hledáme smysl dopravního značení např. přechodů na ulicích</i>	
-	<i>soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů</i>	
U nás doma		
-	<i>vyprávíme o životě rodiny, kreslíme, jak trávíme volný čas s rodiči, ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách</i>	
		3,4
Obec, v níž žijeme		
-	<i>na vycházkách hledáme zajímavosti naší obce</i>	
-	<i>putujeme na určené místo podle vlastnoručně vyrobené mapky</i>	
-	<i>hrajeme si na průvodce naší obcí, seznamujeme se s historií obce a historickými památkami</i>	
-	<i>posloucháme pověsti naší obce a hledáme místa, kde k událostem podle pověsti došlo, kreslíme znak města</i>	
		5
Moji kamarádi		
-	<i>povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, spolužák</i>	
-	<i>kreslíme portréty</i>	
		1,3,4

Říjen/At' žijí duchové

Halloween – *strašidlácké soutěžení, kuchtění a vyrábění* 1,3,6
Pečujeme o zdraví - *osobní hygiena a čistota – základní pravidla a jejich dodržování* 3,5,6
- *alkohol, kouření – prevence rizikového chování* 1,2

Kouzelný les - *chování v přírodě, druhy zvěře, vymyšlení pohádek* 1,3

Jsme básníky, zpěváky a novináři 1,2,3
- *vymýšlíme básničky, uspořádáme soutěž ve zpěvu*

Listopad/Barevný podzim

Naše tělo - *oblékání podle ročních období* 1,6
- *strojíme panáčky a panenky (obkreslování ležící postavy), hra s maňásky*

Příroda se ukládá k zimnímu spánku 1
- *besedujeme, prohlížíme encyklopedii zvířat*

Příroda a my 1,2,3,5
- *sledujeme proměny přírody a malujeme je*
- *učíme se básničky a písničky s přírodní tematikou*
- *soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny*

Vyrábíme z přírodnin 1,2,6
- *lepíme, sestavujeme, obtiskujeme*

Prosinec/Předvánoční čas

Čas adventní 2,3
- *vyprávíme si o smyslu adventní doby*
- *vyrábíme Mikuláše a čerty* 3,4

Kouzelný čas Vánoc 1,3
- *vyprávíme si o vánočních zvycích*
- *vyrábíme drobné dárky a přání, zdobíme ŠD vánočními motivy* 6
- *na vycházkách pozorujeme vánoční výzdobu obce, ulic a obchodů*

Zvířata v zimě 3,6
- *pomáháme zvířátkům přežít zimu, pozorujeme stopy ve sněhu*

Leden/Zima a její krásy

Zimní radovánky

- *stavíme ze sněhu, sáňkování, zimní olympiáda* **6**
- *kreslíme, skládáme, vystřihujeme zimní sporty* **1,3**

Cesta za pohádkou

- *čteme, ilustrujeme*
- *dramatizujeme nejkrásnější pohádky* **1,3,4**

Učíme se toleranci a pořádku – boj s vandalismem

- *hrájeme si na malého pomocníka, jak pomáháme doma – prevence rizikového chování* **2,4,6**

Únor/Klauni mají rej

Náš zdravý jídelníček

- *sestavujeme zásady zdravé výživy – prevence rizikového chování* **1,2**

Jak vyžrát nad nudou

- *luštíme rébusy, osmisměrky, sudoku*
- *připravujeme drobné soutěže* **1,4**

Karneval

- *vymýšlíme a malujeme masky, plakáty, pozvánky* **2,4**

Březen/Příroda se probouzí

Vítáme jaro

- *pozorujeme změny v přírodě*
- *vyprávíme si o nich, malujeme jarní květiny* **1,3**

Máme rádi zvířata - besedujeme o domácích mazlíčcích,

- *prohlížíme si obrázky mláďat, kreslíme je a skládáme* **1,6**

Jak se budí semínko

- *pozorujeme klíčení semínek, pečujeme o pokojové rostliny* **1,6**

Pravidla silničního provozu – měsíc bezpečnosti

- *orientuje se na silnici, zvládá nástrahy při hře „značkové hřiště“* **1,2,3**

Duben/Měsíc bezpečnosti

Besip – dopravní hřiště u školy 1,2,6

Velikonoce

- povídáme si o velikonočních zvycích
- malujeme a zdobíme kraslice
- vyrábíme jednoduché dekorace

1,3

Orientujeme se v přírodě

- při vycházkách správně určujeme dopravní značky
- povídáme si o chodcích a cyklistech
- soutěžíme ve znalostech z dopravní výchovy

1,2,6

Čarodějnice

- kreslíme a vyrábíme ze zbytkového materiálu
- vymýšlíme soutěže, pořádáme „Rej čarodějnic“

1,2,6

Aktivní odpočinek

- rekreujeme se na školním hřišti
- soutěžíme ve štafetách s míčem, učíme se školku se švihadlem
- hrajeme si na průlezkách

1,4,6

Květen/Maminky slaví

Den matek

- vyrábíme drobné dárky a přáníčka

3,4,6

Rozkvetlá louka

- povídáme si o významu rostlin (chráněné, léčivé)
- určujeme květiny v encyklopedii a v atlase rostlin
- malujeme je a skládáme z papíru

1,3,5

Pozorujeme drobné živočichy

- na vycházkách pozorujeme a určujeme druhy brouků, motýlů a hmyzu
- hrajeme pexeso a kvarteto s přírodní tematikou
- vymýšlíme a zpracováváme výtvarné projekty

1,2

Chráníme životní prostředí

- hrajeme hry „Co nepatří do přírody“
- besedujeme o třídění odpadu a jeho využití
- realizujeme zajímavé výrobky z plastových lahví

5

Sportujeme	
- seznamujeme se s pravidly míčových her	
- nacvičujeme vybíjenou a fotbal	
	1,6
Červen/Léto se blíží	
Náš den „D“	
- oslavujeme Den dětí hrami a soutěžemi	
-	
Jak se správně chovat	
- mezilidské vztahy – prevence rizikového chování	
- známe kouzelná slovíčka	
- vymýšlíme jednoduché příběhy, kde tato slova hrají významnou roli	
	1,2,3
Těšíme se na prázdniny	
- povídáme si o tom, co nás čeká v létě	
- hodnotíme školní rok	
	3,4,6
Pobyt venku	
- věnujeme se atletickým soutěžím	
- učíme se nové hry s využitím náčiní	
- hrajeme si ve skupině i individuálně	
	1,4,6

13. PRAVIDLA PRO VNITŘNÍ EVALUACI A HODNOCENÍ

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny a oddělení. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu. Hodnocení tematického celku provádíme po skončení nebo v průběhu. Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně - hodnotíme individuálně výsledky, jejich pokroky, úspěchy a nezdary. Pedagog vždy respektuje potřeby dětí a reaguje na ně.

ZÁVĚREM

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte. Snažíme se je oceňovat, dáváme jim prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají. Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročnější situace.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky a dalšími lidmi. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s nejrůznějšími partnery – nejen s těmi blízkými, ale i těmi, kteří se od nás odlišují co do schopností, chování, zvyků, temperamentu i zájmů. Ideálním prostředím, kde se to děti mohou naučit, je právě školní družina.